

Opgave 3 – Vulkaanuitbarstingen op het schiereiland Reykjanes

Vraag **10** maximumscore 2

- slab pull **1**
- Uit het antwoord moet blijken dat de platen waar IJsland op ligt / de Noord-Amerikaanse plaat en de Euraziatische plaat (bijna) nergens subduceren. **1**

Vraag **11** maximumscore 2

Uit de uitleg moet dat

- de lava een lage viscositeit heeft / makkelijk ontgast (oorzaak), ... **1**
- waardoor de uitbarstingen effusief zijn / rustig verlopen (en de toeristen relatief veilig dichtbij kunnen komen). (gevolg) **1**

Vraag **12** maximumscore 2

- slenk **1**
- schildvulkaan **1**

Vraag **13** maximumscore 2

- Uit het antwoord moet blijken dat seismometers voorafgaand aan een nieuwe eruptie steeds meer (krachtigere) aardbevingen / trillingen meten. **1**
- Uit het antwoord moet blijken dat de GPS-meetstations voorafgaand aan een nieuwe eruptie (verticale) verschuivingen / verplaatsing in de aardkorst meten. **1**

Opgave 4 – Massabewegingen bij de Illhorn in Zwitserland

Vraag **14** maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- in de lente sneeuw smelt / de bovenlaag van de bodem ontdooit, (oorzaak) **1**
- waardoor hellingen met water verzadigd raken (en instabiel worden). (gevolg) **1**

Vraag **15** maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:

- Het (bovenste deel van het) dal van de Illgraben is steiler (dan dat van de Illbach).
- Het dal van de Illgraben is minder begroeid (dan dat van de Illbach).

per juiste oorzaak **1**

Vraag **16** maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat

- verweerd / geërodeerd materiaal van de hellingen van de Illhorn **1**
- door een rivier / fluviaal proces wordt afgezet in het dal. **1**

Vraag **17** maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- door opwarming van het Rhônedal warme / vochtige lucht (snel) stijgt, (oorzaak) **1**
- waardoor (onweers)buien met hoge neerslagintensiteit ontstaan / veel neerslag in korte tijd kan vallen. (gevolg) **1**

Zuid-Amerika

Opgave 5 – De Perito Moreno-gletsjer

Vraag **18** maximumscore 2

Uit de antwoorden moet blijken dat er als gevolg van de mondiale temperatuurstijging

- minder neerslag valt in de vorm van sneeuw / meer neerslag valt in de vorm van regen. **1**
- de gletsjers smelten. **1**

Vraag **19** maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Tijdens El Niño is de koude zeestroom voor de westkust van Patagonië warmer (dan in de normale situatie), (oorzaak) **1**
- waardoor in het westen van Patagonië meer neerslag kan vallen / de temperatuur hoger kan zijn. (gevolg) **1**